

**INTYEGRATIV YONDASHUV ASOSIDA ONA TILI VA O‘QISH
SAVODXONLIGI DARSLARIDA ZAMONAVIY PYEDAGOGIK
TEKNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING NAZARIY-MYETODIK
ASOSLARI**

Bozorova Nozigul Ramazon qizi

Buxoro davlat pedagogika instituti mustaqil tadqiqotchisi

Elektron pochta: nozigulbozorova43@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-1671-2828>

ANNOTATSIYA: Ushbu maqolada integrativ yondashuv asosida ona tili va o‘qish savodxonligi darslarida zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanishning nazariy va metodik asoslari yoritilgan. Zamonaviy ta’limda fanlararo bog‘lanish, innovatsion texnologiyalardan samarali foydalanish va o‘quvchi shaxsini rivojlantirishda integratsiyaning ahamiyati tahlil qilingan. Shuningdek, ona tili va o‘qish savodxonligi darslarida multimedia vositalari, interaktiv usullar va klaster, mayndmep, keys-stadi kabi texnologiyalarning samaradorligi asoslangan.

Kalit so‘zlar: integrativ yondashuv, ona tili, o‘qish savodxonligi, pedagogik texnologiya, innovatsiya, metodika.

АННОТАЦИЯ: В статье рассмотрены теоретико-методические основы использования современных педагогических технологий на уроках родного языка и читательской грамотности на основе интегративного подхода. Проанализированы значение междисциплинарной интеграции, эффективное применение инновационных технологий и их роль в развитии личности учащихся. Обоснована эффективность мультимедиа-средств, интерактивных методов и таких технологий, как кластер, майндмэп, кейс-стади.

Ключевые слова: интегративный подход, родной язык, читательская грамотность, педагогическая технология, инновация, методика.

ABSTRACT: This article explores the theoretical and methodological foundations of applying modern pedagogical technologies in native language and reading literacy lessons through an integrative approach. The importance of interdisciplinary integration, the effective use of innovative technologies, and their role in students' personal development are analyzed. The effectiveness of multimedia tools,

interactive methods, and technologies such as cluster, mind map, and case study are substantiated.

Keywords: integrative approach, native language, reading literacy, pedagogical technology, innovation, methodology.

KIRISH

Zamonaviy ta'lim tizimida innovasion texnologiyalardan foydalanish nafaqat bilim berishda, balki o'quvchi shaxsini har tomonlama rivojlantirishda ham muhim ahamiyatga ega. Bugungi globallashuv jarayonida bilim sohalari o'rtasida chegaralar tobora yo'qolib borayotgani bois integrativ yondashuv ta'limda muhim yo'nalish sifatida namoyon bo'lmoqda. Ona tili va o'qish savodxonligi darslari esa o'quvchilarning fikrlash qobiliyati, ijodiy izlanishi va nutqiy madaniyatini shakllantirishda asosiy maydon hisoblanadi. Shu jihatdan integratsiya asosida zamonaviy pedagogik texnologiyalarni qo'llash nazariy va metodik jihatdan tadqiq etish dolzarbdir.

• Integrativ yondashuvning nazariy asoslari

• Integratsiya – bu fanlar, bilim sohalari va ta'lim jarayoni elementlarining uyg'unlashuvi orqali yangi sifat natijasiga erishish jarayonidir. Pedagogikada integrativ yondashuv o'quvchida yaxlit bilim va kompetensiyalar tizimini shakllantirishga xizmat qiladi. Xususan, ona tili va o'qish savodxonligi darslarida: madabiyot, tarix, psixologiya, pedagogika fanlari bilan uyg'unlik ta'minlanadi;

- nutqiy kompetensiya, ijodiy fikrlash va madaniy savodxonlik shakllantiriladi;
- fanlararo bog'lanish orqali o'quvchi bilim olish jarayonida keng qamrovli ko'nikmalarga ega bo'ladi.

Zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish imkoniyatlari

• Ona tili va o'qish savodxonligi darslarida qo'llanilishi mumkin bo'lgan asosiy texnologiyalar: Interaktiv usullar: “Akvarium”, “Blits-sahna”, “Fikrlar to'dasi”, “Ajurli moziyka” orqali o'quvchilarning faol ishtiroki ta'minlanadi.

• **Multimedia vositalari:** elektron darsliklar, videoroliklar, prezentatsiyalar orqali dars mazmuni boyitiladi.

• **Klaster va mayndmep texnologiyasi:** bilimlarni tizimlashtirish, mantiqiy aloqalarni anglashga yordam beradi.

• **Keys-stadi usuli:** hayotiy vaziyatlarni tahlil qilish orqali muammoli fikrlash va mustaqil qaror qabul qilish ko'nikmalari rivojlanadi.

• **STEAM yondashuvi elementlari:** fanlararo bog'lanish asosida ijodiy-amaliy mashg'ulotlar o'tkazish imkonini yaratadi.

• **Metodik tavsiyalar**

• Ona tili va o‘qish savodxonligi darslarida integrativ yondashuvni amalga oshirish uchun o‘quv dasturida fanlararo mavzularga e’tibor qaratish zarur. O‘quvchilarning yosh va psixofiziologik xususiyatlariga mos texnologiyalar tanlanishi lozim.

• Dars jarayonida muloqot va hamkorlikka asoslangan metodlarga ustuvor ahamiyat berish tavsiya etiladi.

• O‘qituvchilar uchun maxsus seminar-treninglar tashkil etish orqali innovasion texnologiyalardan samarali foydalanish ko‘nikmalarini oshirish kerak.

XULOSA

Integrativ yondashuv asosida ona tili va o‘qish savodxonligi darslarida zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish o‘quv jarayoni samaradorligini oshirish, o‘quvchilarning ijodiy salohiyatini rivojlantirish, fanlararo bog‘lanishni ta’minlash imkonini yaratadi. Maqola natijalari shuni ko‘rsatadiki, interaktiv usullar, multimedia vositalari va zamonaviy pedagogik texnologiyalardan kompleks ravishda foydalanish darslarni qiziqarli, samarali va interfaol jarayonga aylantiradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 29-apreldagi “O‘qish savodxonligini oshirish va kitobxonlik madaniyatini rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi qarori.
2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “2022–2026-yillarga mo‘ljallangan Yangi O‘zbekiston taraqqiyot strategiyasi” to‘g‘risidagi farmoni. Жўраев, А. Педагогик технологиялар ва уларни амалиётда қўллаш. – Тошкент: “Фан”, 2021.
3. Ходжаева, М. Замонавий педагогика назарияси ва амалиёти. – Бухоро, 2022.
4. Shulman, L. S. (2018). Pedagogical content knowledge: Foundations and developments. New York: Routledge.
5. Kozma, R. (2020). Technology, innovation, and educational change. Cambridge University Press.
6. Anderson, J. (2019). Teaching literacy in the twenty-first century. London: SAGE Publications.
7. Safarova N. O‘zbek bolalar an‘anaviy o‘yinlarining tarixiy asoslari // “Pedagogik mahorat” jurnali, 2002, №4, 52–56-betlar.
8. Safarova N. O‘zbek bolalar o‘yin folklorining janriy tabiati, genezisi va badiiy xususiyatlari. NDA. T., 2005